

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Chodské nám. 1, 301 00 Plzeň
Tel.: 377 636 470, 377 636 471
e-mail: janaramb@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení bakalářské práce

Název práce: Jak vnímají vizuální kulturu děti a mládež s rizikovým chováním.

Práci předložila studentka: Martina Voříšková

Studijní obor: Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Posudek vedoucího práce

Práci hodnotil: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

(uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce bylo empiricky popsat, charakterizovat a do potřebné míry vysvětlit pojetí vizuální kultury ze strany dětí a mládeže s rizikovým nebo problematickým chováním. K vysvětlení bylo zapotřebí zpracovat teoretický rámec výkladu jak v oblasti teorie vizuální kultury, tak v oblasti speciální výtvarné výchovy. V centru zájmu práce byly různé aspekty vizuální kultury jako součásti životního stylu. Výzkumný vzorek měl být složen z nejméně 5 respondentů a byl vybírán účelově ve spolupráci s plzeňskými výchovnými institucemi se zaměřením na typické případy (typické vzorkování). Hlavní výzkumnou metodou byl kvalitativně pojatý polo strukturovaný rozhovor.

Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním. Navrhovaný počet respondentů ve výzkumu, rozsah získaných údajů a nároky na metodiku výzkumu byly splněny. V teoretické části autorka systematicky probírá klíčové kategorie, které podmiňují porozumění pro empirickou část její práce. Text vypovídá o úsilí autorky získat co nejpřílehavější informace o předmětu výzkumu nezůstávat na povrchu při jejich výkladu.

2. Obsahové zpracování

(originalita řešení, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh atd.):

Téma této bakalářské práce mapuje oblast, která bývá v naší teorii výtvarné výchovy opomíjena, ačkoliv její závažnost velmi narostla s programovým příklonem české vzdělávací soustavy k inkluzivnímu vzdělávání. Jedná se o úlohu vizuální kultury v názorech a životním stylu dětí a mládeže s rizikovým chováním.

Výtvarná výchova jako výchovný obor nese značnou část zodpovědnosti za kvalitu inkluzivního vzdělávání a potřebuje proto své absolventy vybavit potřebnou mírou porozumění pro všechny typy adresátů tohoto přístupu. V tomto případě se jednalo o mládež s rizikovým chováním. Autorka čtenáři nabízí hlubší vhled do životního stylu této skupiny mladých lidí, kterou popisuje jako subkulturu se specifickým životním stylem s úzkými vazbami na celou oblast vizuální kultury. V tomto ohledu práce M. Voříškové spadá do aktuálního proudu tzv. kritické výtvarné pedagogiky.

Rozhovory se zástupci této subkultury přinesly kromě toho řadu zajímavých vhledů do oblasti vizuální kultury v širším ohledu. Autorka přesvědčivě ukazuje, jak vizuální aspekty reprezentují kulturu a jak se podílejí na rozrůzňování, ale i na možných vzájemných kontaktech a dialogu mezi majoritní kulturou a minoritami (s. 36, 43, 45, 50 aj.). V druhém, implicitním, plánu se při čtení textu této práce čtenář nenásilně přibližuje ke způsobu uvažování účastníků rozhovorů a má příležitost prohloubit své porozumění pro životní styl této skupiny lidí.

V teoretické části práce autorka pečlivě vymezuje klíčové pojmy (kategorie) své práce s oporou v odborné literatuře. To jí pak v empirické části díla umožňuje systematicky členit výklad ve prospěch jeho srozumitelnosti.

3. Charakteristika a hodnocení formy technické i řemeslné složky práce

S ohledem na teoretickou povahu textu se zde tento bod neuvádí.

4. Formální náležitosti

(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů, příloh atd.):

Jazykový projev je kultivovaný, text je postavený na pečlivém výkladu s velkou snahou zprostředkovat čtenáři porozumění pro sledované fenomény. Výklad je přehledný, čtivý a je dobře strukturován. Grafická úprava podporuje informativnost textu. Bibliografické citace se pečlivě řídí normou ISO a rozsah i pečlivý výběr titulů v bibliografii jsou příkladné – zejména s ohledem, že se jedná o bakalářskou práci. Celkově dobrý dojem z textu ruší chyby nebo překlapy v interpunkci a jiných gramatických jevech.

5. Stručný komentář hodnotitele

(rozsah práce, celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek a zpracování):

Z textu je zřejmá velká snaha autorky do hloubky porozumět svému tématu, a nejen to – také zprostředkovat porozumění svému čtenáři (srov. s. 12 – 14 aj.). Jako vedoucí práce mohu potvrdit cílenou a soustavnou snahu autorky dobrat se pod povrch sledovaných jevů, vnímat je z různých stránek a s velkým pochopením pro

specifičnost vnímání druhého člověka a pro odstranění předsudků nebo předpojatosti (s. 8, 28 aj.).

Jak je zřejmé z pečlivých prepisů rozhovorů v příloze, autorka získala pro své interpretace množství výzkumného materiálu (mimořádně, jde o technicky velmi náročnou práci, protože prepis a analýza 30 min rozhovoru zaberou nejméně šestinásobek jeho délky, tj. 3 hodiny, obvykle však víc). Nejenom pro čtenáře, ale i pro sebe zjedнала poměrně rozsáhlé porozumění problematice subkultury mládeže s rizikovým chováním a přispěla zajímavými podnětnými poznatky ke kvalitě inkluzivního vzdělávání. Vhled do hip hopové kultury (s. 57 – 58 aj.) je přínosný již objevem vnitřních alternativ jejího přijetí mladými lidmi. Podobně přínosné jsou poznatky, které nabourávají některé předsudky, které ve veřejném mínění doprovázejí tuto subkulturu (s. 58 – 60 aj.).

Práce je podle mého mínění nemálo přínosná tím, že zachycuje fenomén, který je pro praxi výtvarné výchovy výjimečně důležitý, ale je důležitý nejenom pro ni, ale i pro celou oblast inkluzivního vzdělávání. Přitom se mu však u nás ve výtvarně výchovném výzkumu doposud nevěnuje tolik pozornosti, kolik by zasluhovat.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

(max. 3):

- Vyberte si některý fenomén charakterizující zkoumanou subkulturu, který popisujete ve Vaší práci, a rozeberte jej hlouběji s ohledem na vztah mezi majoritní a minoritní kulturou v oblasti humánních hodnot v evropské kultuře (rovnost lidí, individuální svoboda, spolupráce mezi lidmi).

7. Navrhovaná známka

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Výborně.

Datum: 30. 4. 2012

Podpis: Jan Slavík

Pozn.: Při nedostatku místa přiložte nový list

*) nehodící se škrtněte